

нашивні елементи “троянда” можуть мати декоративний характер, а можуть впливати на загальну форму в разі використання різного масштабу та ритмічності, так само і прийом “оригамі”, який можна використовувати як вшивну фактуру в техніці “печворк” або класичний варіант складання та фіксування тканини в масштабі виробу чи окремих елементів тощо. Прийоми декоративного оздоблення — вишивка, аплікація, перфорація — дають площинний або рельєфний варіант, але здатні змінити структуру форми та відповідно її сприйняття. Цікавим є використання принципу дії біонічної форми в природі або технологічні прийоми, які дають нові трансформативні рішення в процесі одягання або носіння виробу.

Віра ПРОКОП'ЯК

Театральні процеси у Галичині періоду німецької окупації (1941-1944 рр.): сучасний історіографічний дискурс

Важливою складовою ланкою історії вітчизняного театрознавства є дослідження діяльності українського театру в Галичині періоду німецької окупації. Тривалий період бездержавності негативно вплинув на численні спроби науковців дослідити театральне життя на окупованих німцями галицьких землях. Ця тема стала відкритою для дослідників лише після відновлення на політичній карті світу незалежної держави України, розсекречення архівних фондів та пресодруків.

Сучасні науковці (історики, культурологи і мистецтвознавці) здійснюють поступове реставрування реальної картини розвитку театального мистецтва Галичини, роблять спроби досягнути, дослідити та узагальнити весь мистецький доробок театральної сфери періоду німецької окупації. Не ставлячи за мету докладно проаналізувати історіографічні праці, відзначимо лише окремі узагальнюючі роботи, які є своєрідним синтезом розвитку театральної культури Галичини, слугують основою для мистецтвознавчих студій сучасників.

Широкого висвітлення набуло культурне, зокрема театральне життя Галичини у монографії історика Н. Антонюк «Українське культурне життя в «Генеральній Губернії» (1939-1944 рр.)». Автор на основі інформаційних даних з легальних періодичних джерел встановлює етапи і визначає особливості театального процесу на західноукраїнських землях у роки Другої світової війни. Окремі аспекти означеної проблеми знайшли своє відображення у публікаціях Л. Ванюги, А. Грицана, В. Кучера, О. Луцького, В. Офіцинського, Г. Стефанюк.

Однією із перших вдалих спроб відкриття унікальної сторінки національного театального мистецтва стала монографія театрознавця В. Гайдабури «Театр, захований в архівах: сценічне мистецтво в Україні періоду німецько-фашистської окупації (1941–1944 рр.)». Джерельна база дослідження охоплює широкий спектр архівного, документального та мемуарного матеріа-

лу. Вивчення діяльності окремих професійних творчих колективів та митців знайшло своє відображення в книгах В. Гайдабури «Театр між Гітлером і Сталініним» та «Театральні автографи часу».

З детального аналізу досліджень стає зрозуміло, що превалюють праці, які стосуються діяльності найпродуктивнішого на той час Львівського оперного театру (ЛОТ). У цьому контексті слід згадати видання музикознавця О. Паламарчук «А музи не мовчали», де вперше було відкрито феномен культурно-мистецького життя ЛОТу. У монографії С. Максименко «Український театр у Львові в період німецької окупації (1941-1944)» в повній мірі реконструйовано мистецьку, організаційну та суспільну діяльність ЛОТу. Наукову актуальність та вичерпність представляють публікації В. Гайдабури, М. Гарбузюк, Б. Козака.

Оскільки наявність архівних матеріалів з цієї теми зводиться до мінімуму, ґрунтовною базою для дослідників є праця К. Курилишина «Українська преса періоду німецької окупації», що ввібрала повний перелік пресодруків.

Поза увагою дослідників залишалась діяльність аматорських театральних осередків та окремих регіональних мистецьких колективів, що унеможливило створення цілісної панорами театральних процесів Галичини (1941-1944 рр.).

Таким чином, в умовах виникнення нових суспільно-політичних та культурно-мистецьких реалій, актуалізувалось питання нового осмислення науковцями місця та ролі театральних осередків Галичини означеного періоду. Проте всебічне висвітлення означеної проблеми можливе лише за умов вивчення та аналізу неопрацьованих архівних джерел, наукового доробку дослідників. Згадані вище праці не претендують на вичерпність, проте вони є вагомим підґрунтям для подальших наукових пошуків.

Марія ЛОСИК

Дослідження археологічної кераміки печерно-скельного комплексу Прийма 1 на березі Дністра

Печерно-скельний комплекс поблизу с. Прийма Миколаївського району Львівської області – унікальне явище природи не тільки з точки зору їх генезису, але й широкої гами археологічних знахідок. В досліджених археологами культурних шарах (4 шари, 120-270 см) доби енеоліту, ранньої бронзи та ранньозалізного часу зафіксовані різноманітні численні археологічні знахідки фауністичних, кремінних, кам'яних та кісткових виробів. Серед археологічних знахідок найбільш численними та важливими є керамічні вироби, присутні в кожному культурному шарі. І належать до трьох згаданих епох.

Для вивчення технологічних особливостей виготовлення керамічних виробів на досліджуваному об'єкті були відібрані найбільш характерні зразки кераміки і проведений цілий комплекс хіміко-рентгеноструктурних аналізів. Зразки кераміки для аналізів були надані доктором історичних наук, профе-